

Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Навчально-науковий інститут української філології та журналістики
Кафедра української мови

Кваліфікаційна робота

з теми: **«ПЕРИФРАЗИ В ЩОДЕННИКОВИХ ЗАПИСАХ
ОЛЬГИ КОБИЛЯНСЬКОЇ»**

Виконала:

здобувачка вищої освіти 2 курсу

групи Ukr1-M23

освітньо-професійної програми

Середня освіта (Українська мова і література)

другого (магістерського) рівня вищої освіти

спеціальності 014.01 Середня освіта

(Українська мова і література)

галузі знань 01 Освіта / Педагогіка

Палійчук Альона Сергіївна

Керівник:

Попович А.С., доктор педагогічних наук, доцент,

доцент кафедри української мови

Рецензент:

Гудима Н.В., кандидат філологічних наук, доцент,

доцент кафедри теорії та методик початкової освіти

Кам'янець-Подільський – 2024 р.

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ВИВЧЕННЯ ЗАСОБІВ ВТОРИННОЇ НОМІНАЦІЇ	8
1.1. Поняття номінації та її типи	8
1.2. Перифраз як засіб вторинної номінації	17
1.3. Застосування перифраз у приватних та публічних текстах	25
Висновки до розділу 1	29
РОЗДІЛ 2. ФУНКЦІОНУВАННЯ ПЕРИФРАЗ У ЩОДЕННИКАХ ОЛЬГИ КОБИЛЯНСЬКОЇ	32
2.1. Специфіка щоденникових записів Ольги Кобилянської	32
2.2. Роль перифраз у саморефлексії письменниці	44
2.3. Аналіз перифраз щоденників О.Кобилянської	51
Висновки до розділу 2	58
РОЗДІЛ 3. ПЕРИФРАЗИ ЯК ВІДОБРАЖЕННЯ КУЛЬТУРНОГО ТА СОЦІАЛЬНОГО КОНТЕКСТУ В МОВОТВОРЧОСТІ О.КОБИЛЯНСЬКОЇ	60
3.1. Культурно-соціальні аспекти вживання перифраз	60
3.2. Індивідуальні особливості стилю О.Кобилянської у використанні перифраз	68
3.3. Вивчення перифраз на уроках української мови в закладах загальної середньої освіти	73
Висновки до розділу 3	81
ВИСНОВКИ	84
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	87

ВСТУП

Перифрази – один із засобів збереження літературної спадщини, за допомогою яких письменники передають свої думки й створюють особливий стиль. Вони збагачують текст, надають йому нових смислових відтінків, розширюють межі мовотворчості письменників.

Дослідження перифраз у щоденникових записах Ольги Кобилянської важливе для збереження й глибшого розуміння її літературної спадщини. Щоденники О.Кобилянської є не лише особистим джерелом інформації про її життя, але й багатим культурним та соціальним надбанням, де перифрази відображають індивідуальний стиль і мовні уподобання авторки. Через дослідження таких стилістичних елементів можна точніше передати авторське бачення світу та зберегти цінність текстів письменниці для наступних поколінь.

Актуальність дослідження полягає у важливості збереження та осмислення літературної спадщини Ольги Кобилянської через детальне вивчення мовних засобів, зокрема перифраз, які відіграють значну роль у створенні авторського стилю. Оскільки щоденникові записи є не лише особистими текстами, але й джерелом глибшого розуміння культурного, соціального та психологічного контексту епохи, аналіз перифраз у цих текстах дозволяє краще зрозуміти світогляд і творчий підхід Кобилянської. Вивчення таких мовних конструкцій сприяє збереженню літературних традицій і розкриттю індивідуальних особливостей мовної картини світу письменниці. Це має значення не лише для української лінгвістики та літературознавства, але й для збагачення культурної спадщини загалом.

Цю тему досліджували такі науковці, як Л.Ніколаєнко, А.Микитенко, О.Селіванова, Н.Ханикіна, Т.Журавльова, І.Семенюк, І.Кобилянський, І.Демченко, Н.Андрощук, С.Осока, В. Легета, К.Криворучко та інші.

Мета дослідження полягає в аналізі перифраз як засобу вторинної номінації

в щоденникових записах Ольги Кобилянської та дослідження їх ролі у відтворенні культурного й соціального контексту її епохи.

Відповідно до теми й мети дослідження визначено такі завдання:

- 1) проаналізувати поняття номінації та визначити її типи в контексті сучасної лінгвістики;
- 2) визначити особливості перифразу як засобу вторинної номінації;
- 3) дослідити застосування перифраз у приватних (щоденникових) та публічних текстах;
- 4) проаналізувати специфіку щоденникових записів Ольги Кобилянської як важливого джерела для вивчення мовних засобів самовираження;
- 5) визначити роль перифраз у процесах саморефлексії та відтворенні внутрішнього світу авторки через її щоденникові записи;
- 6) проаналізувати перифрази у щоденнику О.Кобилянської для їх класифікації та визначення функцій;
- 7) розкрити культурно-соціальні аспекти використання перифраз у творчості Ольги Кобилянської;
- 8) окреслити індивідуальні особливості стилю О.Кобилянської у застосуванні перифраз та їх значення для літературного аналізу.

Об'єкт дослідження – щоденникові записи Ольги Кобилянської як особливий тип приватного тексту.

Предмет дослідження – перифрази в щоденникових записах Ольги Кобилянської та їх роль у вторинній номінації.

Методи дослідження. У процесі дослідження застосовано такі методи: описовий метод, який використано для опису та характеристики перифраз у щоденникових записах Ольги Кобилянської, що дозволило зафіксувати мовні явища та проаналізувати їх функції в тексті; контекстуально-семантичний аналіз для визначення значень перифраз у різних контекстах та їхнього зв'язку з культурним і соціальним тлом епохи; порівняльний аналіз, який допоміг

зіставити перифрази в щоденниках з публічними текстами письменниці, щоб виявити індивідуальні особливості їхнього використання; метод класифікації та систематизації, за допомогою якого структурували перифрази за функціональними ознаками і визначили основні типи вторинної номінації в текстах авторки; інтерпретаційний метод, що дозволив проаналізувати роль перифраз у самовираженні письменниці та відтворенні її світогляду через мовні засоби; кількісний аналіз, за допомогою якого підраховували частотність вживання перифраз у щоденниках та їх класифікацію за типами і функціями.

Наукова новизна полягає у вивченні перифраз у щоденникових записах Ольги Кобилянської, що раніше системно не досліджувалося. У роботі розглянуто перифрази як важливий лінгвістичний засіб, що дозволяє відобразити авторське самовираження та відтворити культурно-соціальний контекст епохи через приватні записи авторки.

Практичне значення одержаних результатів визначається можливістю їх використання у процесі викладання української мови в закладах загальної середньої освіти.

Апробація і впровадження результатів дослідження. Результати дослідження обговорювали на науковій конференції студентів і магістрантів Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка за підсумками НДР у 2023-2024 н.р. (Кам'янець-Подільський, 09-10.04.2024 р.), IV Міжнародній науково-практичній студентсько-учнівській конференції «Мовні виміри світу» (Житомир, 18.04.2024 р.), III Всеукраїнській науковій конференції здобувачів вищої освіти «Нові парадигми сучасної філології» (Кам'янець-Подільський, 8.04.2024 р.) та на засіданнях кафедри української мови Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (2023-2024 рр.).

Упровадження результатів дослідження методичного спрямування здійснювалося впродовж виробничої педагогічної практики та виробничої переддипломної педагогічної практики в ліцеї №3 Кам'янець-Подільської міської

ради.

Публікації. За матеріалами кваліфікаційної роботи опубліковано 1 статтю в «Збірнику наукових праць студентів та магістрантів навчально-наукового інституту української філології та журналістики Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (2024 рік, випуск 14).

Структура роботи. Дослідження складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (61 позиція). Загальний обсяг роботи – 93 сторінки (основний текст – 86 сторінок).

Зміст роботи. У вступі обґрунтовано актуальність теми дослідження, визначено його мету, гіпотези і завдання, об'єкт і предмет наукових спостережень, методи вивчення матеріалу, апробація і впровадження одержаних результатів.

У першому розділі «Теоретичні основи вивчення засобів вторинної номінації» розглядається номінація як процес присвоєння імен об'єктам або явищам, а також аналізуються різні підходи до класифікації цього процесу. Перифрази трактуються як лексичні й стилістичні одиниці, що виконують функцію вторинної номінації, збагачуючи мовлення новими значеннями та емоційною виразністю.

У другому розділі «Функціонування перифраз у щоденниках Ольги Кобилянської» досліджується специфіка використання перифраз для передання емоцій, внутрішнього світу авторки, а також відображення соціокультурного контексту її епохи. Проведено класифікацію перифразів, їхню функціональну характеристику і зв'язок із ключовими темами в щоденникових записах.

Третій розділ «Перифрази як відображення культурного та соціального контексту в мовотворчості О.Кобилянської» розкриває використання перифраз у щоденниках письменниці для передання історичних, суспільних і особистісних аспектів, а також для формування унікального стилю письменниці. Особливу увагу приділено ролі перифразів у збагаченні тексту символічними значеннями, що сприяють глибшому розумінню культурної ідентичності епохи. Висвітлено

методичне дослідження цієї теми та його апробацію на уроках української мови.

У висновках підбито підсумки дослідження.

ВИСНОВКИ

У результаті проведеного дослідження було розглянуто поняття номінації та її типи, а також проаналізовано підходи різних науковців до їх визначення. Вивчення номінації показало, що цей процес є багатограним і включає як первинну, так і вторинну номінації, кожна з яких має свої особливості. З'ясовано, що номінація виконує ключову роль у систематизації знань та комунікації, відображаючи об'єкти та явища в межах мовної системи. Зокрема, аналіз типів номінації, таких як лексична, пропозитивна, дискурсивна та інші, продемонстрував різноманітність підходів до номінативного процесу в українській мові, що сприяє кращому розумінню механізмів формування мовних одиниць та їх використання в різних контекстах.

Дослідження перифразування в контексті вторинної номінації виявило його суттєву роль у мовленнєвій системі. Перифрази функціонують як важливі засоби, що дозволяють повторно виражати зміст оригінальних висловлень, зберігаючи їх сенс і водночас відкриваючи нові відтінки значення. Виявлено, що вторинна номінація сприяє глибшому сприйманню тексту, підвищує стилістичну виразність і адаптує мовлення до різних комунікативних умов, виконуючи евфемістичну функцію та збагачуючи текст, тому перифразування є важливим інструментом для досягнення нових комунікативних цілей.

Застосування перифраз у приватних та публічних текстах демонструє їх важливість для реалізації комунікативних функцій. У приватних текстах перифрази забезпечують емоційну виразність і глибину, дозволяючи авторам передавати особисті переживання та почуття. У публічних текстах вони підкреслюють значущість тем, формують масову свідомість і допомагають уникати повторів, збагачуючи стиль викладу. Використання перифраз у приватних текстах та публіцистичному стилі не лише підвищує виразність, а й сприяє створенню емоційного та соціального контексту, що є невід'ємним складником сучасної комунікації.

Аналіз щоденникових записів Ольги Кобилянської виявляє їхню важливість як джерела для вивчення мовних засобів самовираження. Її записи відзначаються емоційною глибиною, стилістичною витонченістю та здатністю передавати унікальні аспекти її особистості. Отже, щоденники О.Кобилянської служать не лише відображенням її творчого шляху, а й важливим культурним документом, який сприяє розумінню еволюції української літератури на межі століть.

Проаналізовано, що перифраза як стилістичний засіб у демонструє її значущість у контексті саморефлексії. Завдяки використанню перифрази автори можуть передати складні емоції опосередковано, формуючи багат шарову картину внутрішнього світу героїв та сприяючи їхній самосвідомості. Приклади з творів Ольги Кобилянської ілюструють, як перифраза глибше розкриває саморефлексію, відкриваючи нові аспекти емоцій та стосунків. Перифраза перетворюється на не лише літературний прийом, а й важливий засіб для кращого розуміння складності людських емоцій та міжособистісних зв'язків.

Проведений аналіз перифраз у щоденнику Ольги Кобилянської дозволив класифікувати їх основні функції: естетичну, емоційну, філософську, рефлексивну та комунікативну. Ці вирази збагачують текст, відображаючи складні емоційні стани та філософські роздуми авторки. Перифрази підкреслюють внутрішній світ О.Кобилянської, її переживання і стосунки з оточенням, що сприяє глибшому розумінню її особистості та культурного контексту епохи. Отже, вони є важливим інструментом у її творчості.

У результаті дослідження культурно-соціальних аспектів використання перифраз у творчості Ольги Кобилянської, можна стверджувати, що ці мовні засоби є важливим інструментом, який допомагає авторці передати складні психологічні та соціальні нюанси. Перифрази не лише збагачують художній текст, а й створюють символічні образи, які відображають боротьбу персонажів за ідентичність у контексті соціальних норм і стереотипів. Вони служать засобом вираження культурної спадщини та національної самосвідомості, а також

сприяють формуванню емоційного зв'язку між героями та читачами. Отже, творчість О.Кобилянської демонструє глибоке проникнення в психологію персонажів і їх взаємодію з суспільством, що робить її роботи надзвичайно актуальними для сучасного читача.

Індивідуальні особливості стилю Ольги Кобилянської у використанні перифраз визначаються їхньою образністю, психологізмом і символізмом, що надає текстам емоційної глибини та багатозначності. Перифрази дозволяють авторці уникати буквальних висловлювань, створюючи складні образи, які підкреслюють внутрішній світ персонажів і їхні переживання. Цей стилістичний прийом естетизує буденність, виявляючи красу в звичайних речах. Завдяки цим особливостям, творчість О.Кобилянської стає багатошаровою, відкриваючи нові можливості для літературного аналізу та інтерпретації її творів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Азарова Л., Лепко Г. Основні визначення типів номінації в сучасному. *Мовознавство*. 2018. №81. С. 86-90. URL: <http://dspace.pnpu.edu.ua/bitstream/123456789/1382/1/Azarova.pdf> (дата звернення: 09.08.2024).
2. Андросук Н. Авторська пунктуація в щоденнику Ольги Кобилянської. *Волинь філологічна: текст і контекст*. Луцьк: Волинський нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2012. Том14(2). С. 5-10.
3. Бойко Л. П. Перифрази як засіб вторинної номінації (на матеріалі «Щоденників» Олесь Гончара). *Вісник Запорізького національного університету*. 2014. №1. С. 167–170. URL: <https://vznu.edu.ua/journal/philology/2014/1/23.pdf> (дата звернення: 07.09.2024).
4. Бойченко Н.О. Стійкі словосполучення в газетному мовленні (на матеріалі перифрастичних одиниць). *Ономастика і апелятиви* / за ред. В.О. Горпинича. Дніпро: Дніпропетровський національний університет, 2001. Вип. №14. С. 17-22.
5. Бучко Д. Принципи номінації і класифікація українських ойконімів. *Другий міжнародний конгрес україністів: Доповіді і повідомлення. Мовознавство*. (м. Львів, 22-28 серпня 1993 р.). Львів, 1993. С. 113-115.
6. Вовк В. М. Мовна метафора в художньому мовленні. *Природа вторинної номінації*. Київ, 1986. 142 с.
7. Вознюк В. Про Ольгу Кобилянську: нові матеріали. Роздуми. Знахідки. Київ: Дніпро, 1983. 184 с.
8. Галич О. Щоденник як мемуарний жанр. *Вісник Запорізького національного університету. Філологічні науки*, 2013. Вип. №3. С. 31-36.
9. Горпинич В. О. Сучасна українська літературна мова. Морфеміка. Словотвір. Морфонологія. Київ: Вища школа, 1999. 207 с.

10. Гундорова Т. *Femina Melancholica*: Стаття і культура в гендерній утопії Ольги Кобилянської. Київ: Критика, 2002. 272 с.
11. Гурмак Ю., Ключфінська І. Перифраз: спосіб розмовляти «по-іншому» серед прецизних французьких авторів. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Філологія»*, 2022. Вип. № 13(81). URL: <https://journals.oa.edu.ua/Philology/article/view/3508> (дата звернення 21.09.2024).
12. Гузар З.П. Ольга Кобилянська. *Семінарій*. Київ: Вища шк., 1990. 165с.
13. Демченко І.А. Особливості поетики Ольги Кобилянської. Запоріжжя: Запорізький держ. ун-т, 1999. 20 с.
14. Журавльова Т.А. Особливості термінологічної номінації. Донецьк: Донбас, 1998. 252 с.
15. Євсєєва Г. П. Перифрази в мові сучасних газет (на матеріалі українських газет 80-90 років ХХ століття). Донецьк: 2002. 219 с.
16. Зайцева В.В. Метонімія як спосіб вторинної номінації у мові друкованих засобів інформації. Дніпропетровськ, 2009. 215 с.
17. Зборовська Н.В. Код української літератури: Проект психоісторії новітньої української літератури. Київ: Академвидав, 2006. 504 с.
18. Ільків А. Роль концептів «любов-агапе» та «любов-ерос» в інтимному епістолярії Ольги Кобилянської. *Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки*, 2013. Вип. №13 С. 38-42.
19. Кितिця О. В. Комунікативно-прагматичні та мовностилістичні особливості публіцистичного стилю. *Наука і сучасність*, Київ: НПУ імені М.П.Драгоманова, 2000. Вип. №1(3). С. 221-227.
20. Кібенко В. А. Конотація як засіб вираження оцінки в газетно-публіцистичних текстах. *Взаємодія одиниць різних рівнів германських, романських і слов'янських мов*. Київ: КДПШМ, 1991. С. 126-131.
21. Кобилянська О.Ю. Слова зворушеного серця: щоденники; автобіографії;

- листи; статті та спогади / упоряд., передм. Ф. П. Погребенника. Київ: Дніпро, 1982. 359 с.
22. Кобилянська О. Людина: повість з жіночого життя. Львів: Видавництво «Для школи і дому», 1931.
 23. Кобилянська О. Земля: повість Київ; Ляйпціг: Укр. накладня; Коломия: Галиц. накладня. 445 с.
 24. Кобилянська О.Ю. Життя та творчість. URL: <https://www.ukrlib.com.ua/bio/printit.php?tid=1615> (дата звернення: 11.09.2024).
 25. Кобилянський І. Ю. Перифраза як засіб емоційно-образного висловлення думки. *Українська мова і література в школі*. 1986. №1. С. 51–55.
 26. Криворучко К.І. Я до послідного свого віддиху буду працювати для свого народу. *Листи Ольги Кобилянської у фондах ЦДАВО України. Архіви України*. 2013. Вип. № 5. С. 146 - 166.
 27. Кубрякова Є.С. Номінативний аспект мовної діяльності. Київ: Наука, 1986. 157 с.
 28. Легета В. Я - жінка. Я - людина. Феміністичні погляди Ольги Кобилянської та її героїв / ред. В.Легета, Чернівці, 2013. 16 с. URL: <https://www.academia.edu/34725797/> (дата звернення: 10.09.2024).
 29. Лежен Ф. Жіночий щоденник як форма самосвідомості. *Питання філології*. 2001. Вип. №3(9). С. 83 - 90.
 30. Лозова Н.Г. Когнітивна семасіологія (семантика) як новий напрям досліджень. *Літературознавчі студії: збірник наукових праць*. Київ. національний університет ім. Тараса Шевченка, 2011. Вип. №33. С. 303–308.
 31. Лукаш Г.П. Перифраза в конотонімії. *Актуальні проблеми філології та перекладознавства*, 2013. Вип. №6. С. 131-139.
 32. Ляуданске В. Саморефлексія як інструмент формування ідентичності. *Humanities Studies*, 2021. Вип. №9(86). С. 91-100. URL:

- <https://doi.org/10.26661/hst-2021-9-86> (дата звернення: 26.08.2024).
33. Макарець Ю.С. Перифразові номінації в українському публіцистичному дискурсі. Київ: Видавництво НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2012. 205 с.
 34. Максим'юк О. Синтаксичні перифрази в листуванні Лесі Українки та Ольги Кобилянської. *Леся Українка і сучасний гуманітарний дискурс: матеріали всеукраїнської наукової інтернет-конференції, присвяченої 150-річчю від дня народження Лесі Українки*, Чернівці, 2021. С. 61-62. 2021. URL: <https://archer.chnu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/2281> (дата звернення: 10.10.2024).
 35. Микитенко А. Процес номінації у сучасній лінгвістиці: семасіологічний та ономасіологічний підходи. *Актуальні питання гуманітарних наук*. 2018. №21, Том 2. С. 30-33. URL: <https://doi.org/10.24919/2308-4863.2/21.167227> (дата звернення: 17.08.2024).
 36. Мінкова О.Ф. Перифрази як образно-переносні вторинні номінації. *Українознавчий альманах*. Київ: Мелітополь, 2012. Вип. №9. С. 161-166.
 37. Нелюба А. М. У підмурівок теорії номінації: термінологічно-понятійне впорядкування. *Збірник Харківського історико-філологічного товариства*. Харків, 2005. Том 11. С. 169-184.
 38. Ніколаєнко Л.С. Мотиваційна основа аксіологічно маркованих композитних номінацій в англійській і українській мовах. *Порівняльно-історичне і типологічне мовознавство*. Київ, 2009. С. 177-192.
 39. Ольга Кобилянська (1863-1942) : біобібліогр. покажч. : до 150-річчя від дня народж. /уклад.: А. Лупан, О. Гаврилюк, І. Рудько ; ред.: М. Довгань; Чернів. обл. універс. наук. б-ка ім. М. Івасюка, Чернів. літ.-меморіал. музей О. Кобилянської. Чернівці, 2013. 364 с.
 40. Онищенко І.В. Категорія оцінки та засоби її вираження в публіцистичних та інформаційних текстах. Дніпропетровськ, 2005. 20 с.
 41. Онищенко І.В. Особливості функціонування перифрази як засобу вираження

- оцінності в сучасних публіцистичних та інформаційних текстах. *Філологічні студії*, 2010. Вип. №5. С. 193-200. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/268531673.pdf> (дата звернення: 11.10.2024).
42. Осока С. Ольга Кобилянська: таємний шип садової мімози. *Повага*, №7 С. 197-199. URL: <https://povaha.org.ua/olha-kobylyanska-tajemnyj-shyp-sadovoji-mimozy/> (дата звернення: 09.10.2024).
43. Підкамінна Л. Лінгвостилістика та функції перифраз у сучасному публіцистичному дискурсі. *Лінгвостилістика XXI століття: стан і перспективи*. 2014. Волинь: філологічний текст і контекст. С. 245-252. URL: <https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/7112/1/27.pdf> (дата звернення: 11.10.2024).
44. Приходько В.Б. Інтертекстуальність як проблема перекладу. *Вісник Дніпропетровського університету імені Альфреда Нобеля. Серія Філологічні науки*, 2017. Вип. №1(13). URL: <https://phil.duan.edu.ua/index.php/uk/arkhiv/52-filologichni-nauky-arkhiv-vydan/77-visnik-universitetu-imeni-alfreda-nobelya-seriya-filologichnnaukifilologichninauki-2017-1-13> (дата звернення: 29.08.2024 р.)
45. Публіцистично-політичні перифрази в українській мові. Полтава: Дивосвіт, 2018. 588с.
46. Радзієвська Т.В. Практичне варіювання в дискурсі: щоденникові записи Сергія Єфремова. *Мовознавство*. 2017. Вип. №2. С. 24-43. URL: <https://www.inmo.org.ua/assets/files/2021/> (дата звернення: 08.09.2024).
47. Селіванова О.О. Когнітивна концепція словотвірної мотивації. *Проблеми загального германського та слов'янського мовознавства. До 70-річчя проф. В.В.Левицького: зб. наук. праць*. Чернівці: Книги XXI, 2008. С. 379-389.
48. Селіванова О.О. Сучасна лінгвістика: напрями та проблеми: підручник. Полтава: Довкілля. Київ: 2008. 712 с.
49. Семенюк І.С. Вторинна номінація як структурний і функціональний елемент

- мови у сучасній газетній публіцистиці. *Вісник Житомирського державного університету*. 2012. Вип. №64. С. 194-197.
50. Словник української мови. *Словник UA: Портал української мови та культури*. URL: <https://slovnyk.ua/index.php?sword> (дата звернення: 11.09.2024).
 51. Степаненко М.І. Публіцистично-політичні перифрази в українській мові. Полтава: Дивосвіт, 2018. 588 с.
 52. Степаненко М.І. Світ в оцінці Олеся Гончара: аксіосфера щоденникового дискурсу письменника. Полтава: ПП Шевченко Р.В., 2012. 284 с.
 53. Танчин К. Щоденник як форма самовираження письменника. Тернопіль, 2005. 20 с.
 54. Тараненко О.О. Номінація. *Українська мова. Енциклопедія*. ред. кол.: В.М.Русанівський, О.О. Тараненко та ін. Київ: Українська енциклопедія, 2002. С. 385-387.
 55. Ханикіна Н.В. Сучасне розуміння понять «номінація» та «мотивація» в лінгвістиці. *Science and Education a New Dimension. Philology*. 2016. Вип. №4(21). С. 89-97.
 56. Хмара Г.В. Номінація як об'єкт лінгвістичних досліджень: історія становлення і сучасність. *Вісник Львівського університету*. 2004. Вип. №34. С. 423-427.
 57. Хмелюк М. Щоденникові записи Ольги Кобилянської як авторисунок письменниці. *Слово і Час*. 2011. Вип. №4. С. 47-50.
 58. Шаповал О.В. Комунікативно-стильові параметри вторинної номінації в газетно-журнальній публіцистиці. Донецьк, 2003. 21 с.
 59. Щербанюк Л.Я. Вписувала все те, що займало мій ум і душу. *Муніципальна бібліотека ім. А.Добрянського* URL: <http://www.dobrabilblioteka.cv.ua/ua/news?id=1377981> (дата звернення: 10.10.2024).
 60. Юдкін-Ріпун І.М. Перифрастичні звертання як словесні маски. *Науковий*

вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер.: Філологія. 2015. Вип. №18, Т. 1. С. 86-90. URL: http://www.vestnik-philology.mgu.od.ua/archive/v18/part_1/25.pdf (дата звернення: 10.10.2024).

61. Reflecting and Paraphrasing in Communication. Asschumdesec. 2018. URL: <https://asschumdesec.wordpress.com/2018/11/28/reflecting-and-paraphrasing-in-communication> (дата звернення: 10.10.2024).